

RAAD VAN STATE, AFDELING ADMINISTRATIE.

A R R E S T

**nr. 83.830 van 2 december 1999
in de zaken A. 46.281/VII-10.748
65.405/VII-13.384.**

In zake : Richard CELIS,
die woonplaats kiest bij
Advocaat P. MALLIËN,
kantoor houdende te ANTWERPEN,
Meir 24

tegen :

het Vlaamse Gewest, vertegenwoordigd door de
Vlaamse regering,
dat woonplaats kiest bij
Advocaat I. LAUREYS,
kantoor houdende te BUGGENHOUT,
Provincialebaan 22.

tussenkomen de partij :

de b.v.b.a. MERTENS POLYESTERWERKEN,
gevestigd te RIJKEVORSEL,
Vaart 20.

D E R A A D V A N S T A T E, VIIe K A M E R,

Gezien het verzoekschrift dat Richard CELIS
op 13 maart 1992 heeft ingediend om de vernietiging te
vorderen van het besluit van de Gemeenschapsminister van
leefmilieu, natuurbehoud en landinrichting van
22 augustus 1991 houdende de bevestiging van het besluit
van 18 mei 1989 van de bestendige deputatie van de
provincieraad van Antwerpen waarbij aan de b.v.b.a.
MERTENS POLYESTERWERKEN op proef vergunning is verleend
tot het in bedrijf stellen van een polyesterverwerkend
bedrijf te Rijkevorsel, Vaart, zonder nummer
(A. 46.281);

Gezien het verzoekschrift dat dezelfde
verzoeker op 4 september 1995 heeft ingediend om de
vernietiging te vorderen van het besluit van de Vlaamse

minister van leefmilieu en huisvesting van 12 juni 1995 houdende gedeeltelijke wijziging van het besluit van 6 januari 1994 van de bestendige deputatie van de provincieraad van Antwerpen, waarbij aan de b.v.b.a. MERTENS POLYESTERWERKEN de vergunning tot exploitatie van een polyesterverwerkend bedrijf te Rijkevorsel, Vaart, zonder nummer, definitief wordt verleend (A.65.405);

Gezien het verzoekschrift tot tussenkomst van 7 september 1992 in de zaak A. 46.281;

Gelet op de beschikking van 5 oktober 1992 die de tussenkomst van de b.v.b.a. MERTENS POLYESTERWERKEN in de zaak A. 46.281 toelaat;

Gezien het verzoekschrift tot tussenkomst van 15 april 1996 in de zaak A. 65.405;

Gelet op de beschikking van 20 juni 1996 die de tussenkomst van de b.v.b.a. MERTENS POLYESTERWERKEN in de zaak A. 65.405 toelaat;

Gezien de toelichtende memorie in de zaak A. 46.281;

Gezien de regelmatig gewisselde memories van antwoord en van wederantwoord in de zaak A. 65.405;

Gezien het verslag opgemaakt door Adjunct-auditeur P. SOURBRON;

Gelet op de beschikking van 20 januari 1999 tot voeging van de zaken;

Gelet op de beschikking van 20 januari 1999 die de neerlegging ter griffie van het verslag en van de dossiers gelast;

Gelet op de kennisgeving van het verslag aan partijen en gezien het verzoek tot voortzetting van de procedure van verzoeker in beide zaken;

Gelet op de beschikking van 24 september 1999 waarbij de terechtzitting bepaald wordt op 28 oktober 1999;

Gehoord het verslag van Kamervoorzitter M.-R. BRACKE;

Gehoord de opmerkingen van Advocaat L. SWITTEN die, loco Advocaat P. MALLIËN verschijnt voor verzoeker, van Advocaat I. LAUREYS, die verschijnt voor de verwerende partij, en van Advocaat H. HENDRICKX, die verschijnt voor de tussenkomende partij;

Gehoord het eensluidend advies van Auditeur P. SOURBRON;

Gelet op titel VI, hoofdstuk II, van de wetten op de Raad van State, gecoördineerd op 12 januari 1973;

1. De feitelijke gegevens van de zaken.

Overwegende dat de verwerende partij nagelaten heeft in de zaak A. 46.281/VII-10.748 het administratief dossier binnen de vastgestelde termijn neer te leggen; dat dienvolgens overeenkomstig artikel 21, derde lid, van de gecoördineerde wetten op de Raad van State de door verzoeker weergegeven feiten in deze zaak als bewezen worden geacht, tenzij deze feiten kennelijk onjuist zouden zijn; dat de feitelijke gegevens als volgt kunnen worden samengevat :

1.1. Door de b.v.b.a. MERTENS POLYESTERWERKEN wordt op 20 januari 1988 bij de bestendige deputatie van

de provincieraad van Antwerpen een exploitatievergunningsaanvraag ingediend voor het in bedrijf stellen van een inrichting voor het vervaardigen van polyesteronderdelen, gelegen aan de Vaart 20 te 2310 Rijkevorsel.

Het voorwerp van de vergunningsaanvraag bestaat in concreto uit :

- een werkhuis met meerdere metaalbewerkingsmachines;
- een werkhuis met kunststofbewerkingsmachines;
- een hoogspanningstransformator van 400 kVa;
- een opslagplaats voor 10.000 liter stookolie;
- een opslagplaats voor vervoerbare recipiënten met een gezamenlijk inhoudsvermogen van 500 liter argon.

De feitelijke gegevens van de zaak wijzen erop dat de inrichting reeds in exploitatie is op het ogenblik dat de vergunningsaanvraag wordt ingediend.

1.2. Tijdens het openbaar onderzoek van de vergunningsaanvraag worden drie schriftelijke bezwaren ingediend.

1.3. Met een brief van 19 april 1989, gericht aan de provinciegouverneur, verzoekt de raadsman van verzoeker om gehoord te worden door de bestendige deputatie.

Op dit verzoek is klaarblijkelijk ingegaan.

1.4. Met een besluit van 18 mei 1989 verleent de bestendige deputatie van de provincieraad van Antwerpen de gevraagde vergunning voor een proefperiode van twee jaar.

De vergunning wordt afhankelijk gesteld van de naleving van volgende bijzondere exploitatievoorwaarden :

"BIJKOMENDE VOORWAARDEN

1. De afgevoerde gassen of dampen mogen geen hinder veroorzaken in de omgeving. De spuitinstallaties moeten worden voorzien van een doeltreffende afzuiginstallatie.
2. Bij de exploitatie van de spuitinstallatie moet de lucht die oplosmiddelen bevat, gezuiverd

worden met aangepaste technische voorzieningen (aktief koolstoffilter of enige andere doeltreffende installatie) en daarna afgevoerd worden langs een schoorsteen, die hoog genoeg is om geen hinder te veroorzaken in de omgeving. Deze schoorsteenontluchting moet minstens 1m hoger zijn dan de nok van alle binnen een straal van 50m gelegen woningen/gebouwen. Deze zuiveringsinstallatie moet in goede staat van werking worden gehouden. De geëmitteerde gassen mogen maximaal 100 mg/Nm³ organische stoffen (uitgedrukt als koolstof) bevatten.

3. De exploitant waakt over de goede werking en het behoorlijk onderhoud van de zuiveringsinstallatie. Aan het personeel worden daartoe de nodige onderrichtingen verstrekt. De exploitant neemt maatregelen om bij defect aan de zuiveringsinstallatie de nodige herstellingswerken onmiddellijk uit te voeren.

4. Bij het gebruik van chloorhoudende oplosmiddelen gelden volgende voorwaarden :

I. Algemeen :

- a) Gelet op het gevaar voor ontbinding van chloorhoudende oplosmiddelen is het verboden op alle plaatsen waar dampen van oplosmiddelen kunnen vrijkomen, onder andere in nabijheid van de toestellen :
 - te roken;
 - een vuurhaard of gelijk welk verwarmd oppervlak te plaatsen, waarvan de temperatuur hoger is dan de ontbindingstemperatuur van de dampen;
 - werkzaamheden te verrichten, waarbij die temperatuur overschreden wordt (zoals lassen, enz...).
- b) De lokalen, waar chloorhoudende oplosmiddelen gebruikt worden of opgeslagen worden, zijn voorzien van een doelmatige verluchting zodat er géén hinder kan ontstaan. Deze verluchting geschiedt onderaan en eventueel bovenaan.
- c) Deze lokalen alsmede de reinigings- en ontvettingstoestellen zijn goed onderhouden en zindelijk.
- d) Indien de toestellen verwarmd worden, zijn ze voorzien van een apparaat, dat elke oververhitting belet, die aanleiding kan geven tot een ontbinding van het oplosmiddel.
- e) De verrichtingen met het oog op de herwinning van de oplosmiddelen geschieden derwijze, dat elke dampontsnapping in de lokalen vermeden wordt.
- f) In de nabijheid van de toestellen wordt een bericht aangebracht met aangepaste onderrichtingen en de te nemen voorzorgen

bij het gebruik van chloorhoudende oplosmiddelen.

2. Opslag :

- a) De chloorhoudende oplosmiddelen zijn opgeslagen in gesloten, dichte recipiënten, beschermd tegen licht en warmte.
- b) Deze recipiënten zijn opgeslagen buiten de werkplaatsen, op een goed verluchte plaats, voorzien van ondoordringbare vloer.
- c) Deze recipiënten zijn voorzien van een etiket, dat beantwoordt aan de voorschriften van het Algemeen Reglement voor de Arbeidsbescherming.

- 5. Bussen met ontvlambare vloeistoffen met vlampunt kleiner dan 50° C dienen opgeslagen te worden in een apart en uitsluitend hiervoor bestemd brandvrij lokaal, voorzien van een inkuiping, die de volledige inhoud van de erin opgeslagen vloeistoffen kan bevatten. De inkuiping mag niet aangesloten worden op het rioleringsnet. De opslag mag niet gebeuren in kelders (cfr. ARAB 575 e.v.).
- 6. De tanks met polyesteroplossing moeten worden geplaatst in een inkuiping, die de volledige inhoud van de tank kan bevatten. De vloer moet ondoordringbaar zijn voor de polyesteroplossing.
- 7. De afwatering van het terrein dient te gebeuren via een voldoende groot gedimensioneerde olie-/zandafscheider".

1.5. Op 13 juni 1989 tekent de raadsman van het echtpaar CELIS bij de Gemeenschapsminister van leefmilieu, natuurbehoud en landinrichting beroep aan tegen het deputatiebesluit van 18 mei 1989.

Samengevat betogen de beroepsindieners dat de exploitatie reeds aangevat werd vooraleer de exploitatievergunning verleend werd en dat de opgelegde bijzondere exploitatievoorwaarden door de exploitant niet worden en zelfs niet kunnen worden nageleefd.

Een tweede administratief beroep wordt ingesteld door Frans WAUTERS, namens "het Actiecomité".

1.6. Met een op 14 september 1989 aangetekend verstuurd schrijven verzoekt de raadsman van verzoeker om gehoord te worden alvorens over het beroep uitspraak

wordt gedaan. Op dat verzoek wordt niet onmiddellijk geantwoord door het bestuur.

1.7. In het kader van de beroepsprocedure worden verschillende adviezen uitgebracht.

a. Op 31 oktober 1989 verleent het bestuur ruimtelijke ordening een gunstig stedenbouwkundig advies.

In dat advies deelt het bestuur mee dat de inrichting volgens het gewestplan Turnhout, goedgekeurd bij koninklijk besluit van 30 september 1977, gelegen is in een gebied voor milieubelastende industrieën.

b. Het bestuur milieuvergunningen adviseert op 14 juni 1991 om de beroepen ongegrond te verklaren.

1.8. Met een besluit van 22 augustus 1991 van de Gemeenschapsminister van leefmilieu, natuurbescherming en landinrichting worden de ingediende beroepen ongegrond verklaard en wordt het beroepen deputatiebesluit integraal bevestigd.

Dit is de eerste bestreden beslissing.

1.9. Uit verschillende gegevens van het dossier kan afgeleid worden dat verzoeker problemen heeft ondervonden om kennis te krijgen van het ministerieel besluit van 22 augustus 1991.

In een brief van 19 november 1991 vraagt zijn raadsman aan de administratie leefmilieu om hem een afschrift ervan toe te zenden.

In dezelfde brief beklaagt de raadsman zich er ook over dat niet is ingegaan op het verzoek om gehoord te worden.

Door de bestuursdirecteur van de administratie natuur en landinrichting wordt op 26 november 1991 het volgende geantwoord :

"In het kader van de behandeling van een beroep tegen een beslissing van de Bestendige Deputatie inzake een exploitatievergunningsaanvraag (A.R.A.B. - 1e klasse), is er volgens de bepalingen van het A.R.A.B. geen verplichting voorzien de betrokkenen (beroepers, exploitant) persoonlijk te horen, alvorens een eindbeslissing te nemen. Het is de geplogenheid dat dit ook niet gebeurt.

Wat betreft de bekendmaking van het besluit van de bevoegde Gemeenschapsminister aan de betrokkenen dient er op gewezen dat dit, conform de bepalingen van artikel 13 van het A.R.A.B., dient te gebeuren door het betreffende gemeentebestuur.

Ter uitvoering hiervan werden dan ook op 23.08.1991 voor eensluidend verklaarde afschriften aan de heer Gouverneur van Antwerpen toegestuurd.

U dient zich bijgevolg ter kennisneming van het betreffende besluit tot de gemeentelijke overheid te wenden".

Vervolgens wendt de raadsman zich op 20 december 1991 schriftelijk tot het gemeentebestuur van Rijkevorsel.

Op 6 januari 1992 deelt het gemeentebestuur mee nog geen afschrift van het getroffen besluit te hebben ontvangen.

Op 15 januari 1992 deelt het gemeentebestuur van Rijkevorsel aan het echtpaar CELIS het volgende mee :

"Met deze hebben wij de eer U te berichten dat wij op 13 januari 1992 het bericht ontvangen hebben dat bij besluit van de Gemeenschapsminister van Leefmilieu, Natuurbehoud en Landinrichting dd. 22 augustus 1991, genomen in beroep tegen het besluit nr. 2/54.587f2/AK van 18 mei 1989 van de Bestendige Deputatie van de provincieraad van Antwerpen waarbij aan de P.V.B.A. MERTENS de vergunning (werd) verleend tot het in bedrijf stellen van een polyesterverwerkend bedrijf werd bevestigd".

Na verder aandringen van verzoekers raadsman deelt het gemeentebestuur van Rijkevorsel hem op 1 april 1992 mee dat het gemeentebestuur op 15 januari 1992 de beroepsindieners ervan in kennis heeft gesteld dat de Gemeenschapsminister uitspraak heeft gedaan over het ingediende beroep.

Tevens laat het gemeentebestuur in voormelde brief weten dat alle milieuvergunningen ingezien kunnen worden op het gemeentehuis.

1.10. In de marge van voorliggende annulatieberoepen dient opgemerkt te worden dat ingevolge de burgerlijke partijstelling van verzoeker voor de onderzoeksrechter van Antwerpen in de loop van de exploitatievergunningsprocedure een strafrechtelijk onderzoek is gevoerd lastens de strafrechtelijke aansprakelijken van de tussenkomende vennootschap wegens overtredingen van het A.R.A.B. en van het afvalstoffen-decreet.

Zo heeft onder meer het bestuur voor leefmilieu Antwerpen op verzoek van de Procureur des Konings van Turnhout een onderzoek ingesteld naar vermeende milieuhinder veroorzaakt door de inrichting van de b.v.b.a. MERTENS POLYESTERWERKEN.

Door het bestuur werden in het kader van dat onderzoek klaarblijkelijk verschillende bezoeken uitgevoerd op de plaats van de exploitatie.

De vaststellingen van het bestuur vinden hun neerslag in een verslag van 24 januari 1991, waarin in essentie gesteld wordt dat door de inrichting geen onaanvaardbare lucht- of grondwaterverontreiniging, noch geur- of geluidshinder veroorzaakt wordt.

De strafprocedure is uitgemond in een arrest van 2 september 1993 van het Hof van beroep van Antwerpen waarbij de zaakvoerders van de tussenkomende vennootschap strafrechtelijk veroordeeld worden wegens de exploitatie van een (exploitatie)vergunningsplichtige inrichting zonder voorafgaande vergunning, wegens de opslag en verwijdering van afvalstoffen, eveneens zonder vergunning en het voortzetten van een inrichting zonder strikte inachtneming van de "reglementaire voorschriften of van de bijzondere voorschriften (...)".

In zijn laatste memorie deelt verzoeker mede dat het cassatieberoep van de tussenkomende partij tegen

voornoemd vonnis bij arrest van 7 maart 1997 werd verworpen.

1.11. Met een besluit van 6 januari 1994 doet de bestendige deputatie van de provincieraad van Antwerpen definitief uitspraak over de exploitatievergunningsaanvraag van de tussenkomende partij.

De gevraagde vergunning wordt verleend "vanaf de datum van huidige beslissing voor een termijn verstrijkend op 1 september 2011".

De raadsman van verzoeker is klaarblijkelijk gehoord door de bestendige deputatie.

1.12. Tegen het deputatiebesluit van 6 januari 1994 wordt bij de Gemeenschapsminister van leefmilieu, natuurbewoud en landinrichting beroep aangetekend door verzoeker.

In het beroepschrift wordt samengevat het volgende betoogd :

- het voorwerp van de verleende exploitatievergunning zou door een brand bijna volledig teniet gegaan zijn;
- de ingangsdatum van de definitieve vergunning mag niet bepaald worden op de datum van de uitspraak van de bestendige deputatie, maar dient onmiddellijk aan te sluiten bij de einddatum van de proefperiode;
- de betrokken vergunningsaanvraag dient samen afgehandeld te worden met een latere exploitatievergunningsaanvraag tot uitbreiding van de inrichting;
- in de definitieve beslissing over de vergunningsaanvraag moeten op zijn minst grenswaarden in verband met geur- en geluidshinder opgelegd worden.

De beroepsindiener vraagt terzelfdertijd dat hij inzage krijgt van de adviezen die tijdens de beroepsprocedure ingewonnen zullen worden en dat hij gehoord wordt door de beroepsinstantie.

1.13. In het kader van de beroepsprocedure worden verschillende adviezen uitgebracht :

a. Het bestuur ruimtelijke ordening verleent op 29 augustus 1994 een gunstig stedenbouwkundig advies.

b. Door het bestuur milieuvergunningen wordt op 20 maart 1995 voorgesteld om het beroep gedeeltelijk gegrond te verklaren.

De gedeeltelijke gegrondverklaring heeft enkel betrekking op een rechtzetting inzake de aanvangstermijn van de verleende vergunning en wijzigt niets aan de essentie van het beroepen vergunningsbesluit.

1.14. Met een besluit van 12 juni 1995 van de minister vice-president van de Vlaamse regering en Vlaamse minister van leefmilieu en huisvesting wordt het beroepen besluit grotendeels bevestigd.

Het beroepen besluit wordt enkel gewijzigd op het vlak van de aanvangsdatum van de definitieve vergunning.

Dit is het tweede bestreden besluit.

1.15. Op 5 juli 1995 is door het gemeentebestuur van Rijkevorsel aan verzoeker kennis gegeven van het voormelde besluit van 12 juni 1995;

2. De ontvankelijkheid.

A. Van het beroep in de zaak A. 46.281/VII-10.748.

2.1.1. Overwegende dat de tussenkomende partij opwerpt dat verzoeker geen actueel belang heeft om de vergunning op proef te bestrijden, omdat de duurtijd van die vergunning reeds verstreken was op het ogenblik dat het beroep tot nietigverklaring is ingeleid en dat verzoeker "al zijn rechten kan doen gelden" tegen de beslissing waarbij na afloop van de proefperiode definitief uitspraak wordt gedaan over de gevraagde exploitatievergunning;

2.1.2. Overwegende dat de exceptie niet kan worden aangenomen; dat, immers, nu verzoeker ook de toegekende definitieve vergunning heeft aangevochten, hij zijn belang bij de vernietiging van de proefvergunning blijft behouden;

2.2.1. Overwegende dat de tussenkomende partij opwerpt dat verzoeker niet verblijft en zelfs niet mag verblijven op het eigendom dat grenst aan de vergunningsplichtige inrichting zodat "hij ook het vereiste persoonlijk belang niet heeft om de vernietiging van het bestreden besluit te vorderen";

2.2.2. Overwegende dat niet wordt betwist dat verzoeker mede-eigenaar is van het perceel dat onmiddellijk paalt aan het perceel waarop de betrokken inrichting gevestigd is; dat niet is vereist, zoals de tussenkomende partij doet gelden, dat hij aldaar woonachtig is of zijn wettelijke verblijfplaats heeft; dat de exceptie niet opgaat;

B. Van het beroep in de zaak A. 65.405/VII-13.384.

2.3.1. Overwegende dat de tussenkomende partij opwerpt dat verzoeker geen persoonlijk belang heeft bij het annulatieberoep omdat hij niet verblijft op het onroerend goed dat grenst aan de betrokken inrichting;

2.3.2. Overwegende dat wordt verwezen naar het sub 2.2.2. overwogene; dat de exceptie niet opgaat;

2.4.1. Overwegende dat de tussenkomende partij ook opwerpt dat "het niet bewezen is dat eisende partij het annulatieberoep binnen de wettelijke termijn van 60 dagen heeft ingesteld"; dat volgens haar het immers niet uitgesloten is dat verzoeker reeds vóór de kennisgeving van het bestreden besluit op de hoogte was van

dat besluit "zodat het annulatieberoep ter griffie binnengekomen op 05.09.1995 laattijdig blijkt";

2.4.2. Overwegende dat de vergunningsaanvraag die geleid heeft tot de bestreden beslissing is afgehandeld volgens de procedure die geldig was op het ogenblik van de indiening van de aanvraag, zijnde het Algemeen Reglement voor de Arbeidsbescherming (ARAB); dat artikel 12 van het ARAB onder meer bepaalt wat volgt :

"Een afschrift van het getroffen besluit en een exemplaar van het in artikel 3 bedoeld plan zullen onverwijld aan de met het toezicht belaste technische ambtenaar overgemaakt worden. Zo de beslissing niet van het college van burgemeester en schepenen uitgaat, zal er bovendien aan het gemeentebestuur een afschrift van het besluit gezonden worden. Laatstgenoemde zal onmiddellijk een volledig afschrift van het getroffen besluit alsmede een exemplaar van het plan aan de belanghebbende toesturen.
(...)"

dat artikel 13 van het ARAB bepaalt :

"Al de belanghebbenden kunnen voor de bestendige deputatie die in laatste instantie uitspraak doet, in beroep gaan tegen de beslissingen van het college van burgemeester en schepenen.

Er wordt door Ons uitspraak gedaan over het beroep dat hetzij door de gouverneur van de provincie ambtshalve of op verzoek van de technische ambtenaar, hetzij door het gemeentebestuur, hetzij door de andere belanghebbenden tegen de in eerste aanleg door de bestendige deputatie genomen beslissingen is ingesteld.

(...)

Het beroep en de er op volgende eindbeslissing zullen binnen de twee weken aan het gemeentebestuur betekend worden door bemiddeling van de gouverneur der provincie en op de wijze en, binnen de termijnen als voorzien bij vorenstaand artikel 12, ter kennis van de belanghebbenden gebracht worden";

dat uit de samenlezing van de aangehaalde artikelen 12 en 13 volgt dat de eindbeslissing over een beroep tegen een in eerste aanleg verleende exploitatievergunning niet alleen betekend moet worden aan de vergunningsaan-

vragers, maar ook aan alle personen die in beroep zijn gegaan tegen laatstgenoemde vergunning; dat alzo verzoeker, die beroep heeft ingesteld, aldus een belanghebbende is in de zin van artikel 13 van het ARAB en dat dienvolgens het bestreden besluit aan hem diende te worden betekend; dat, derhalve, overeenkomstig artikel 4 van het besluit van de Regent van 23 augustus 1948 tot regeling van de rechtspleging voor de afdeling administratie van de Raad van State de termijn van 60 dagen om een annulatieberoep in te stellen slechts een aanvang neemt vanaf de regelmatige betekening; dat het van geen belang is te weten of de betrokkene reeds vóór die betekening feitelijk kennis had van de bestreden beslissing; dat in casu een integraal afschrift van de bestreden beslissing aan verzoeker werd toegestuurd op 5 juli 1995; dat het aldus ten vroegste de dag daarop door de bestemming kan ontvangen zijn, zodat het verzoekschrift tot nietigverklaring dat op 4 september 1995 voor verzending aan de post is afgegeven tijdig is ingediend; dat de exceptie niet kan worden aangenomen;

3. De gegrondheid.

A. Van het beroep in de zaak A. 46.281/VII-10.748.

3.1.1. Overwegende dat verzoeker als eerste middel de schending aanvoert van het recht van verdediging en van de hoorplicht; dat hij doet gelden dat hij uitdrukkelijk heeft verzocht om gehoord te worden tijdens de beroepsprocedure omdat hij in het bezit is van "omstandige PV's en onderzoeken" waaruit blijkt dat de betrokken inrichting in het verleden werd uitgebaat zonder voorafgaande vergunning en "in tegenstrijd met de verleende exploitatievergunning op proef", dat hij "dan ook in de mogelijkheid had moeten gesteld worden om deze stukken te overhandigen aan de administratie van het Vlaams Gewest welke diende te oordelen over het beroep-

schrift" en dat op het verzoek om gehoord te worden door de beroepsinstantie evenwel niet werd ingegaan; dat verzoeker nog verwijst naar rechtspraak van de Raad van State waaruit zou blijken dat "de Raad van State steeds strenger en strenger wordt bij de naleving van de hoorplicht";

3.1.2. Overwegende dat de tussenkommende partij het middel als volgt weerlegt :

"Eisende partij stelt ten onrechte dat de Gemeenschapsminister hem had moeten horen vooraleer over het beroep uitspraak werd gedaan. Hij beweert dat hij in zijn rechten van verdediging zou zijn geschaad daar hij zijn standpunt terzake niet heeft kunnen toelichten en nieuwe gegevens waarover hij zou beschikt hebben, niet heeft kunnen meedelen.

Inzake administratieve procedures bestaat er evenwel, behoudens uitdrukkelijke uitzonderingen geen hoorplicht (Raad van State, 7^e Kamer 19.11.1982, arrest 22.672, R. A. C. E., 1564). In tegenstelling tot bvb de wetgeving op de ruimtelijke ordening en stedenbouw, voorzien de bepalingen van het ARAB geen hoorplicht. Er is ook geen geplogenheid dat dit gebeurt, zeker niet bij de Minister die over een beroep tegen een exploitatievergunning moet oordelen.

Alhoewel ook de Bestendige Deputatie niet verplicht was om eisende partij te horen, heeft zij dit toch gedaan. Eisende partij erkent zelf dat hij zijn standpunt aldaar uitvoerig heeft kunnen uiteenzetten en dat hij alsdan alle gegevens heeft kunnen verstrekken.

Al de stukken die eisende partij in de procedure bij de Bestendige Deputatie heeft neergelegd, werden bij het administratief dossier gevoegd. Dit administratief dossier werd in zijn totaliteit aan de Gemeenschapsminister bezorgd toen eisende partij beroep aantekende. Eisende partij heeft zijn standpunt in dat beroepsverzoekschrift omstandig uiteengezet. Indien hij over bepaalde stukken betreffende nieuwe gegevens beschikt stond het hem vrij deze bij het dossier te laten voegen, al dan niet vergezeld van een verklarende nota.

De rechten van verdediging van eisende partij werden dus niet geschend (sic) doordat hij ook nog eens mondeling zijn standpunt niet voor de Gemeenschapsminister heeft kunnen uiteenzetten.

Overigens zijn er na de beslissing van de Bestendige Deputatie geen nieuwe belangrijke feiten gebeurd die een volledig nieuw licht op de zaak zouden werpen. Meer bepaald is niet geconstateerd dat verzoekster de exploitatievoorwaarden niet zou

nakomen en integendeel hebben de onderzoeken die nadien zijn uitgevoerd, aangetoond dat aan verzoekster een definitieve vergunning kan worden verstrekt";

3.1.3. Overwegende dat het beroep dat bij de minister wordt ingesteld tegen een in eerste aanleg door de bestendige deputatie genomen beslissing over een milieuvergunningsaanvraag geen jurisdictioneel maar een administratief beroep is; dat de betrokkenen in een dergelijk geval, ter verdediging van hun belangen, over geen andere waarborgen beschikken dan die welke de wetten, decreten en reglementen hun uitdrukkelijk verlenen; dat geen enkele bepaling van het ARAB dat van toepassing was op het ogenblik dat de bestreden beslissing genomen werd, de beroepsinstantie verplichtte om derden-belanghebbenden voorafgaandelijk aan haar beslissing te horen; dat dienvolgens de beroepsinstantie niet verplicht was om in te gaan op het uitdrukkelijk verzoek van verzoeker om gehoord te worden; dat daarenboven, verzoeker voldoende in de mogelijkheid was om zijn rechten te vrijwaren door zijn standpunt uiteen te zetten in zijn gemotiveerd verzoekschrift, hetgeen hij overigens ook heeft gedaan; dat verzoeker ook in de mogelijkheid was om zijn beroepschrift te stofferen met de "omstandige PV's en onderzoeken" waarvan melding wordt gemaakt in het middel en dat, desgevallend, hij nieuwe gegevens en documenten, onder meer in verband met de lopende strafprocedure waarnaar verzoeker in zijn laatste memorie verwijst door middel van een aanvulling van het ingediende beroepschrift, aan de bevoegde instantie kon bezorgen; dat het middel niet gegrond is;

3.2.1. Overwegende dat verzoeker in een tweede middel aanvoert dat het bestreden besluit "eventueel" niet met redenen omkleed is, zodat artikel 10 van het ARAB is geschonden; dat verzoeker dat middel in het verzoekschrift niet nader uitwerkt, maar aankondigt dat

het middel "verder (zal) worden uitgewerkt in de memorie van antwoord, na inzage van het administratief dossier";

3.2.2. Overwegende dat in de toelichtende memorie die werd ingediend vooraleer het administratief dossier werd neergelegd, niet nader wordt ingegaan op het middel;

3.2.3. Overwegende dat de tussenkomende partij op dat middel als volgt reageert :

"Dit middel is volledig ongegrond.

Eisende partij stelt inderdaad gans ten onrechte dat hij nog steeds geen inzage zou mogen hebben van het besluit van de Gemeenschapsminister en dat hij vermoedt dat het besluit geenszins met redenen omkleed is als voorzien in artikel 10, titel I van het ARAB.

In de openbare bekendmaking van 15.01.1992 van het bestreden besluit door het College van Burgemeester en Schepenen van Rijkevorsel, werd in fine uitdrukkelijk geschreven : 'De belanghebbenden kunnen inzage nemen van de tekst van voormeld besluit in het gemeentesecretariaat gedurende tien dagen, de eerste dag der aanplakking niet inbegrepen'.

In aansluiting met deze bekendmaking conform artikel 12 lid 2 van het ARAB lag het bestreden besluit ook effectief gedurende 10 dagen op het gemeentehuis te Rijkevorsel ter inzage.

Kennisname van dit besluit toont aan dat het voldoende met redenen omkleed is. Niet alleen verwijst het naar adviezen, waaronder twee adviezen die ná de beslissing van de Bestendige Deputatie zijn uitgebracht, nl. het advies van 31.10.1989 van het Bestuur voor Ruimtelijke Ordening van AROL en het recent advies van 14.06.1991 (ná de proefperiode !) van het Bestuur Milieuvergunningen van de Administratie Milieu, Natuur en Landinrichting, doch bovendien bevat het expliciete motieven waarop de Minister zich gesteund heeft om het beroep als ongegrond af te wijzen. Inderdaad overweegt de Minister in blz 3 van het besluit :

'Overwegende dat de inrichting volgens het gewestplan Turnhout, goedgekeurd bij koninklijk besluit van 30.09.1977 gelegen is in een gebied voor milieubelastende industrieën; dat de gevraagde exploitatie verenigbaar is met de bestemmingsvoorschriften zoals deze voor voormelde gebieden zijn bepaald door het koninklijk besluit van 28.12.1972 betreffende de inrichting en de

toepassing van de ontwerp-gewestplannen en gewestplannen.

Overwegende dat de exploitant de nodige maatregelen neemt voor een afdoende filterinstallatie voor de verontreinigende lucht; dat de emissie van de vooraf gezuiverde lucht op de voldoende grote afvoerhoogte geschiedt; dat de tanks met polyesteroplossing worden geplaatst in een inkuiping met voldoende inhoud; dat de beschikbare oppervlakte binnen het bedrijf het mogelijk maakt eventuele geluidsoverdracht naar de omgeving in voldoende mate te beperken; dat tijdens het productieproces geen afvalwater vrijkomt.

Overwegende dat de hinder inherent aan de inrichting mits naleving van de opgelegde exploitatievoorwaarden tot een aanvaardbaar niveau beperkt kan worden'.

Overigens moet beklemtoond worden dat de Gemeenschapsminister niet op alle argumenten moet antwoorden. De door artikel 10 van het ARAB opgelegde motiveringsplicht is gelegen in de beschouwing dat de betrokken bestuurder in de hem aanbelangende beslissing zelf, of in de adviezen waarnaar wordt verwezen, de motieven moet kunnen overtreffen op grond waarvan ze werd genomen (W. LAMBRECHTS, Milieurecht, Gent, 1987, blz 69 en R.v.State, GILISSEN, nr. 23.175, 28.04.1983). Dit is in casu onbetwistbaar het geval";

3.2.4. Overwegende dat onder "middel" in de zin van artikel 2, § 1, 2°, van het besluit van de Regent van 23 augustus 1948 tot regeling van de rechtspleging voor de afdeling administratie van de Raad van State moet worden verstaan de voldoende duidelijke omschrijving van de overtreden rechtsregel en van de wijze waarop die regel door de bestreden beslissing wordt geschonden; dat het door verzoeker voorwaardelijk geformuleerd middel, louter berustend op een vermoeden dat het bestreden besluit niet voldoet aan de vereiste van artikel 10 van het ARAB zonder enige nadere uitwerking en precisering, niet als een ontvankelijk middel kan worden aangemerkt; dat, nochtans, op 15 januari 1992, dus twee maanden vooraleer het voorliggend annulatieberoep werd ingediend, aan verzoeker werd medegedeeld dat het gemeentebestuur van Rijkevorsel een afschrift van het bestreden besluit had ontvangen; dat artikel 12 van het ARAB

voorschrijft dat de volledige tekst van exploitatievergunningbesluiten "bij het gemeentebestuur kunnen ingezien worden"; dat zodoende verzoeker in de mogelijkheid was om na te gaan of het bestreden besluit in concreto voldeed aan de vereiste van artikel 10 van het ARAB; dat, daarenboven, zelfs nadat het administratief dossier, dat een exemplaar van het bestreden besluit bevat, werd neergelegd -weze het ruimschoots laattijdig- verzoeker geen gebruik heeft gemaakt van de mogelijkheid om door middel van een bijkomende memorie het middel verder te ontwikkelen; dat dienvolgens het middel niet ontvankelijk is;

3.3.1. Overwegende dat verzoeker als derde middel de schending aanvoert van het zorgvuldigheidsbeginsel en het redelijkheidsbeginsel, doordat de verwerende partij geen, of minstens onvoldoende, rekening heeft gehouden met het feit dat naar aanleiding van het gevoerde strafrechtelijk onderzoek lastens de tussenkomen- de partij is gebleken dat de betrokken inrichting zonder vergunning is geëxploiteerd en dat de opgelegde exploitatievoorwaarden niet worden nageleefd; dat hij in het bijzonder verwijst naar de inhoud van een verslag van het bestuur voor leefmilieu kenmerk M/A/PK/231 en M/A/K1/741 en 745, waarin werd vastgesteld dat de tussenkomen- de partij de exploitatie was begonnen zonder vergunning; dat daaraan nog wordt toegevoegd "dat ondertussen nog is opgemerkt geworden :

- een geur die typisch is voor styreen;
- een niet conforme hoogte van de schouwen voor de afvoer van lucht uit de werkplaatsen;
- het opslaan van aceton, methyleenchloride en polyester zonder de voorschriften na te leven";

3.3.2. Overwegende dat de tussenkomen- de partij volgend verweer aanvoert :

"Volgens eisende partij zou de Gemeenschapsminister deze beginselen hebben geschonden door bij het nemen van het bestreden besluit geen rekening te houden met de negatieve verslagen van zijn eigen bestuur en door het beroep af te wijzen niettegenstaande ondertussen als gevolg van een strafrechtelijk onderzoek zou komen vast te staan dat verzoekster de exploitatievoorwaarden niet zou naleven en de wetgeving inzake milieubescherming o.a. het afvalstoffendecreet en de wet op de bescherming van de oppervlaktewateren zou overtreden.

Evenwel is het hoegenaamd niet bewezen dat verzoekster de voorwaarden waaronder haar op proef vergunning werd verleend, flagrant zou hebben overtreden. Na klacht met burgerlijke partijstelling door eisende partij werd weliswaar door de Kamer van Inbeschuldigingstelling de zaak naar de Correctionele Rechtbank verzonden, doch verzoekster is tot op heden nog steeds niet veroordeeld zodat haar schuld op heden zeker niet vaststaat en haar strafrechtelijke aansprakelijkheid niet bewezen is.

Verzoekster ontkent ten andere met klem de beschuldiging van eisende partij dat zij de milieubeschermingswetgeving en -reglementering zou overtreden. Zoals reeds in het overzicht van de feiten is aangeduid, blijkt uit recente verslagen dat het bedrijf van verzoekster voldoet aan de opgelegde voorwaarden en dat geen inbreuken konden worden vastgesteld. In de verslagen van 19.02.1990 en 24.01.1991 van respectievelijk ir. DE SCHRIJVER en ir. SERRUYS wordt uitdrukkelijk gesteld dat er geen aanduiding is dat de emissies door het bedrijf een gevaar zouden opleveren voor de omgeving, dat er geen sprake is van abnormale burenlust als gevolg van reukhinder, dat er geen aanduiding is voor mogelijke grondwaterverontreiniging en dat evenmin abnormale geluidshinder kan worden vastgesteld.

In die omstandigheden laat alles voorzien dat aan verzoekster een definitieve vergunning zal worden verleend.

Zelfs indien verzoekster de wetgeving zou overtreden hebben, dan tast dit op zichzelf de wettelijkheid van de verleende vergunning niet aan (R.v.State, nr. 34.784, 20.4.1990, R.A.C.E., 1990, z.p.).

Het is niet de Raad van State doch de op grond van het ARAB bevoegde vergunningsverlenende overheid die oordeelt of, rekening houdend met de concrete elementen, de aan een inrichting verbonden ongemakken al dan niet tot de normale lasten van nabuurschap kunnen worden herleid (R.v.State, nr. 31.737, 12.01.1989, Arr. R.v.State, 1989, z.p.). De Raad van State mag enkel de wettigheid van de bestreden beslissing beoordelen, niet de opportuniteit (W. LAMBRECHTS, o.c., blz. 72).

De vergunningsverlenende overheid beschikt terzake over een discretionaire bevoegdheid. Weliswaar dient

zij bij de uitoefening van deze bevoegdheid de nodige zorgvuldigheid aan de dag te leggen, doch het is helemaal niet bewezen dat in casu deze zorgvuldighedsnorm zou zijn miskend. Uit de motivering van de bestreden beslissing blijkt duidelijk dat de Gemeenschapsminister alle belangen terzake op een zorgvuldige wijze heeft afgewogen om tot het besluit te komen dat de gevraagde exploitatie verenigbaar is met de bestemming van het gebied (milieubelastende industrieën) en dat verzoekster de nodige maatregelen neemt om de hinder voor de omgeving zoveel mogelijk te beperken";

3.3.3. Overwegende dat het enkele feit dat de inrichting werd geëxploiteerd zonder voorafgaande vergunning geen reden vormt om de naderhand aangevraagde exploitatievergunning op proef, die enkel voor de toekomst werd verleend, te weigeren; dat de eventuele niet-naleving van de voorwaarden waaronder de vergunning werd verleend, niet de onwettigheid vermag mee te brengen van het vergunningsbesluit waarbij die voorwaarden worden opgelegd; dat de verwijzing naar het verslag van het bestuur leefmilieu, waarin volgens verzoeker is vermeld dat de exploitatie van de inrichting was begonnen zonder vergunning en een aantal voorwaarden in de in eerste aanleg verleende proefvergunning niet zouden zijn nageleefd, (zie verder bespreking tweede middel in de zaak A. 65.405/VII-13.384) dan ook niet relevant is voor de beoordeling van de gegrondheid van het middel; dat het middel niet gegrond is;

B. Van het beroep in de zaak A. 65.405/VII-13.384.

3.4.1. Overwegende dat verzoeker als eerste middel de schending aanvoert van "de beginselen van behoorlijk bestuur, in het bijzonder de rechten van verdediging - de hoorplicht en het miskennen van samenhang"; dat hij doet gelden dat hij met een brief van 9 februari 1994 uitdrukkelijk heeft gevraagd om te worden gehoord, dat hij bij zulk een verhoor in de mogelijkheid zou zijn geweest gegevens te verstrekken over de wijze waarop de

tussenkomen de partij de exploitatie uitoefende in "volledige tegenstrijd met de verleende exploitatievergunning op proef en stukken i.v.m. de lopende strafprocedure aan de administratie te overhandigen", dat de rechtspraak van de Raad van State steeds strenger wordt voor wat betreft de naleving van de hoorplicht; dat, tenslotte, verzoeker nog refereert naar een andere beslissing van de bestendige deputatie van 6 januari 1994 betreffende een nieuwe milieuvergunningsaanvraag tot het in bedrijf houden van een inrichting te Rijkevorsel, Vaart, zonder nummer, die, gelet op de branden die hadden gewoed, zonder voorwerp was verklaard; dat hij van oordeel is dat die vergunningsaanvraag en deze die tot de bestreden beslissing heeft geleid een samenhang vertonen, aldus samen dienden te worden behandeld en dat hij niet in de gelegenheid werd gesteld daaromtrent mondelinge toelichting te verschaffen;

3.4.2. Overwegende dat de verwerende partij in haar memorie van antwoord betoogt dat het ARAB geen bepaling bevat die voorschrijft dat een derde-belanghebbende op zijn verzoek door de beroepsinstantie moet worden gehoord; dat zij er op wijst dat de vergunningverlenende overheid voldoende op de hoogte was van het standpunt van verzoeker omdat deze "geen enkele kans onbenut heeft gelaten om een administratief of administratiefrechtelijk beroep in te stellen";

3.4.3. Overwegende dat verzoeker in zijn memorie van wederantwoord betoogt dat in de ARAB-procedure inderdaad niet is voorzien in een hoorplicht, maar dat dit wel het geval is in de nieuwe vergunningsprocedure volgens het milieuvergunningsdecreet en Vlarem I, waaruit zou blijken dat de decreetgever, gelet op het belang ervan, "de hoorplicht heeft losgekoppeld van de algemene beginselen van behoorlijk bestuur"; dat hij er ook op wijst dat de hoorplicht als algemeen beginsel van

behoorlijk bestuur ook moet worden nageleefd zonder uitdrukkelijke wettekst; dat verzoeker ook de mening is toegedaan dat de weigering om gehoord te worden des te "onfatsoenlijk(er)" overkomt nu "verzoeker steeds kort op de bal heeft gespeeld en alle mogelijke administratieve stappen heeft aangewend" en dat hij betrokken diende te worden bij de besluitvorming van de beroepsinstantie omdat zijn belangen door de uitspraak over het beroep tegen de in eerste aanleg verleende exploitatievergunning zwaar worden getroffen en hij had kunnen meewerken aan de beoordeling van de beroepsinstantie door nuttige informatie te verschaffen;

3.4.4. Overwegende dat de tussenkomenende partij betoogt dat de bepalingen van het ARAB niet in een hoorplicht voorzien, dat verzoeker zijn standpunt omstandig heeft uiteengezet door het indienen van een beroepschrift en dat het hem vrij stond nieuwe gegevens aan de beroepsinstantie te doen toekomen en, ten slotte, dat na de beroepen beslissing van de bestendige deputatie "geen nieuwe belangrijke feiten gebeurd (zijn) die een volledig nieuw licht op de zaak zouden werpen";

3.4.5. Overwegende dat het middel in wezen hetzelfde is als het eerste middel in de zaak A. 46.281/VII-10.748; dat het oordeel van de Raad van State over dat middel dan ook geldt voor het onderhavig middel; dat daaraan kan worden toegevoegd dat de door verzoeker in zijn memorie van wederantwoord gedane verwijzingen naar het milieuvergunningsdecreet en Vlarem I in verband met de hoorplicht niet relevant zijn, nu het bestreden besluit tot stand is gekomen volgens de procedure van het ARAB; dat daarenboven noch in dat decreet, noch in dat reglement een hoorplicht is ingeschreven voor derden belanghebbenden; dat het middel niet gegrond is;

3.5.1. Overwegende dat verzoeker als tweede middel de schending aanvoert van het zorgvuldigheids- en het redelijkheidsbeginsel; dat hij dat middel als volgt adstrueert :

"Dat verzoeker reeds verwezen heeft naar de veroordelingen lastens de strafrechtelijke aansprakelijken van BVBA MERTENS;

Dat aldus uitdrukkelijk blijkt dat BVBA MERTENS het afvalstoffendecreet heeft geschonden, evenals de wet op de bescherming van de oppervlaktewateren;

Dat bovendien het bedrijf in werking werd gesteld voordat er een exploitatievergunning werd aangevraagd en vervolgens de exploitatievoorwaarden zelfs niet werden nageleefd;

Dat, meer in het bijzonder, het voorafgaandelijk strafonderzoek geschiedde in samenspraak met het Ministerie van de Vlaamse Gemeenschap, bestuur voor Leefmilieu te Antwerpen;

Dat verzoeker onder andere verwijst naar een verslag van betreffend bestuur van het Ministerie van de Vlaamse Gemeenschap, kenmerk M/A/PK/231 en M/A/K1/741 en 745;

Dat betreffend verslag verwijst naar een vorig plaatsbezoek van het bestuur dd. 9 februari 1989 waarbij werd vastgesteld dat de BVBA MERTENS de exploitatie was begonnen, zonder vergunning;

Dat ondertussen nog is opgemerkt geworden :

- een geur die typisch is voor styreen;
- een niet-conforme hoogte van de schouwen voor de afvoer van de lucht uit de werkplaatsen;
- het opslaan van aceton, methyleenchloride en polyester, zonder de voorschriften na te leven;

Dat desondanks het Vlaamse Gewest, via diens Gemeenschapsminister, in haar besluit van 12 juni 1995 stelt 'dat er geen redenen zijn om strengere emissienormen op te leggen';

Dat het aldus duidelijk is dat het Vlaams Gewest onzorgvuldig heeft gehandeld door geen rekening te houden met de duidelijke verslagen van zijn eigen bestuur !

Dat aldusdanig - bij voorbeeld voor styreen - wordt gesteld dat er geen gewestelijke nationale of Europese normen bestaan, behoudens Noord-Amerikaanse;

Dat verzoeker daarom ook aandrang op mathematisch opgelegde maximale emissienormen";

3.5.2. Overwegende dat de verwerende partij volgend verweer voert :

"Een vergunning wordt in principe afgeleverd voor een lange termijn.

Het spreekt dan ook voor zich dat bij de ekologische toetsing door de vergunningverlenende overheid dient te worden nagezien of er voldoende garanties zijn op langere termijn voor de exploitant zelf, voor de omwonenden van de exploitatie en voor het leefmilieu in het algemeen.

De toepassing van de gehanteerde milieutechnische criteria maakte het voor de Minister enkel mogelijk om de door de bvba MERTENS gevraagde exploitatievergunning toe te staan zonder de risico's voor de externe veiligheid, de hinder, de effecten op het leefmilieu, op de wateren, op de natuur en op de mens buiten de inrichting veroorzaakt door de gevraagde exploitatie tot een onaanvaardbaar niveau te brengen, indien exploitatievoorwaarden zouden worden opgelegd en nageleefd.

De bestreden beslissing bevestigt integraal de milieuvorwaarden opgelegd door de Bestendige Deputatie op 6 januari 1994. Hierdoor zullen de risico's op hinder tot een aanvaardbaar niveau worden beperkt.

In zijn beroepschrift tegen deze laatste beslissing van de Bestendige Deputatie stelde verzoeker dat de bvba MERTENS deze exploitatievoorwaarden niet heeft nageleefd tijdens de proefperiode.

Het in eerste aanleg geraadpleegde bestuur Milieuvergunningen adviseerde evenwel gunstig voor de exploitant. Behoudens een éénmaal vastgestelde overtreding m.b.t. slijpwerk in open lucht, werden tijdens de proefperiode volgens het bestuur Milieuvergunningen de opgelegde exploitatievoorwaarden nageleefd en zijn zij van aard om hinder en risico's in het algemeen in voldoende mate te beperken tot een aanvaardbaar niveau.

Indien zou blijken in de loop van de vergunde periode van de exploitatie - welke aan evaluatie onderhevig zal zijn - dat de thans opgelegde exploitatievoorwaarden ontoereikend blijken te zijn om de hinder voor de exploitant zelf, voor de omwonenden en voor het leefmilieu in het algemeen tot een aanvaardbaar niveau te beperken, kunnen door de overheid nog steeds bijkomende exploitatievoorwaarden worden opgelegd.

Bij de belangenafweging die vooraf gaat aan de vergunningsbeslissing mag niet alleen rekening gehouden worden met de ekologische belangen en verzuchtingen van de omwonende of (zoals verzoeker) geïnteresseerde derden, maar uiteraard ook met de economische belangen voor de exploitant. Het zou pas van onbehoorlijk (onzorgvuldig, onredelijk, ...) bestuur getuigen vanwege de vergunningverlenende overheden, wanneer zij exploitatievoorwaarden zouden opleggen welke voor de exploitant overmatige hoge kosten meebrengen of technisch gewoonweg niet haal-

baar zijn, zonder dat deze bij het verlenen van de vergunning reeds noodzakelijk lijken voor het bestaanbaar maken van de inrichting met de omgeving, en dit zowel op het vlak van risico's voor de externe veiligheid als op het vlak van de hinder, de effecten op het leefmilieu, op de wateren, op de natuur en op de mens buiten de inrichting";

3.5.3. Overwegende dat verzoeker repliceert dat de weigering om hem te horen en om strengere emissienormen op te leggen des te onredelijker is omdat hij herhaaldelijk heeft gewezen op "de onaanvaardbare wijze waarop de B.V.B.A. MERTENS haar bedrijf exploiteert", dat de verwerende partij minstens de nodige zorgvuldigheid aan de dag had moeten leggen met betrekking tot de feiten en de beoordeling ervan en dat de proefperiode heeft gediend om na te gaan of de opgelegde exploitatievoorwaarden voldoende waren;

3.5.4. Overwegende dat de tussenkomenende partij opmerkt dat de overheid waarbij een zaak in beroep aanhangig wordt gemaakt, niet gehouden is de adviezen te weerleggen die zijn vermeld in de bestreden beslissing daar zij in feite en in rechte oordeelt over de betwiste situatie; dat zij de beschuldiging ontkent dat zij de milieubeschermingswetgeving en -reglementering zou hebben overtreden, dat uit recente verslagen blijkt dat het bedrijf voldoet aan de opgelegde voorwaarden en dat geen inbreuken konden worden vastgesteld, dat in de verslagen van 19 februari 1990 en 24 januari 1991 van respectievelijk Ir. DE SCHRIJVER en Ir. SERRUYS uitdrukkelijk wordt gesteld dat er geen aanduiding is dat de emissies door het bedrijf een gevaar zouden opleveren voor de omgeving, dat er geen sprake is van abnormale burenlust als gevolg van reukhinder, dat er geen aanduiding is voor mogelijke grondwaterverontreiniging en dat evenmin abnormale geluidshinder kan worden vastgesteld; dat zij daaraan toevoegt dat zelfs indien zij de wetgeving zou hebben overtreden, dit op zichzelf de wettigheid van de verleende vergunning niet aantast, dat

het niet de Raad van State maar de op grond van het ARAB bevoegde vergunningverlenende overheid is die oordeelt of, rekening houdend met de concrete elementen, de aan een inrichting verbonden ongemakken al dan niet tot de normale lasten van nabuurschap kunnen worden herleid, dat de Raad van State enkel de wettigheid van de bestreden beslissing mag beoordelen, niet de opportuniteit, dat de vergunningverlenende overheid terzake over een discretionaire bevoegdheid beschikt, dat zij bij de uitoefening van deze bevoegdheid weliswaar de nodige zorgvuldigheid aan de dag dient te leggen, doch dat het helemaal niet bewezen is dat in casu deze zorgvuldigheidsnorm zou zijn miskend, dat uit de motivering van de bestreden beslissing duidelijk blijkt dat de Gemeenschapsminister alle belangen terzake op een zorgvuldige wijze heeft afgewogen om tot het besluit te komen dat de gevraagde exploitatie verenigbaar is met de bestemming van het gebied, te weten milieubelastende industrieën, en dat de tussenkomenende partij de nodige maatregelen neemt om de hinder voor de omgeving zoveel mogelijk te beperken;

3.5.4.1. Overwegende dat, zoals bij het derde middel in de vorige zaak geweest, het enkele feit dat de inrichting werd geëxploiteerd zonder voorafgaande vergunning nog geen reden vormt om de naderhand aangevraagde exploitatievergunning die enkel voor de toekomst werd verleend, te weigeren; dat het verslag van het bestuur voor leefmilieu waarnaar verzoeker verwijst klaarblijkelijk het verslag betreft van 24 januari 1991, dat niet werd uitgebracht in het kader van de administratieve beroepsprocedure tegen de in eerste aanleg verleende vergunning, maar wel in het kader van de lopende strafprocedure en dit op verzoek van de Procureur des Konings van Turnhout; dat uit dat verslag wel blijkt dat door het bestuur milieuvergunningen bij zijn plaatsbezoek op 2 april 1990 enkele tekortkomingen werden vastgesteld, onder meer in verband met de

schouwhoogte en de inkuiping van de opslagplaatsen voor bepaalde producten, maar dat eveneens enkele maanden later, namelijk op 18 oktober 1990 en op 4 december 1990 nog andere plaatsbezoeken werden uitgevoerd; dat aangaande die plaatsbezoeken het bestuur voor leefmilieu stelt dat "de voordien vastgestelde tekortkomingen intussen waren weggewerkt" en "dat op dat ogenblik geen overtredingen weerhouden werden"; dat uit hetzelfde verslag ook blijkt dat op de plaats van de exploitatie geen abnormale geur-of geluidshinder werd vastgesteld; dat wat het arrest van het Hof van Beroep van Antwerpen van 2 september 1993 betreft, dat volgens verzoeker met het cassatiearrest van 7 maart 1997 definitief zou zijn geworden, wordt vastgesteld dat de veroordeling van de zaakvoerder van de tussenkomende partij wegens de uitbating van een inrichting "zonder strikte inachtneming van de reglementaire voorschriften of van de bijzondere voorschriften vooraan in het machtigingsbesluit, in casu de punten 1, 2, 4, onderverdeling 2, alsmede 5, 6 en 7 van de bijkomende voorwaarden opgelegd in het vergunningsbesluit van de bestendige deputatie van de provincieraad te Antwerpen dd. 18 mei 1989", een tenlastelegging betrof van 24 januari 1990, dus van vóór de plaatsbezoeken van 18 oktober 1990 en 4 december 1990, waarvan hiervoren sprake; dat bijgevolg het bestuur niet onredelijk of onzorgvuldig heeft gehandeld door een tijdelijke niet naleving van de tijdens de proefperiode opgelegde exploitatievoorwaarden niet als motief aan te wenden voor het weigeren van de definitieve vergunning;

3.5.4.2. Overwegende, wat de grief betreft dat de verwerende partij niet is ingegaan op het voorstel van verzoeker om strengere emissienormen voor styreenafscheiding als bijzondere exploitatievoorwaarde op te leggen en dat daarbij de minister geen rekening heeft gehouden met "verslagen van zijn eigen bestuur", dat vooreerst wordt vastgesteld dat in het ingediende

verzoekschrift verzoeker enkel "in uiterst ondergeschikte orde" heeft gevraagd dat in het definitieve vergunningsbesluit uitdrukkelijk zou worden opgenomen dat "de styreenafscheiding niet meer (mag) bedragen dan 0,020 mg/m³, gemeten vanuit de perceelsgrens van Notaris Richard CELIS"; dat wat dit voorstel betreft, in het advies van het bestuur milieuvergunningen van 20 maart 1995 staat te lezen :

"Styreen-reukhinder

Beroeper vraagt dat de styreenafscheiding niet meer mag bedragen dan 0,020 mg/m³, gemeten vanuit de perceelsgrens van beroeper.

Volgens de exploitant bevat het gebruikte polyesterhars 30% styreen als verdunningsprodukt. Tijdens het verwerken komt er styreen vrij. De produktiehallen zijn voorzien van een afzuiging, de afgezogen lucht wordt geloosd in de omgeving via schouwen welke 1,50m boven het dak uitsteken en totale hoogte hebben van ca. 10,50m boven het maaiveld. Deze afzuiging is voorzien van een stoffilter.

Volgens de thans geldende VLAREM-normen bedraagt de emissiegrenswaarde voor styreen bij een massastroom per stof van 2.000 g/u of meer, 100 mg/Nm³; de uitstoot wordt gemeten aan de emissiepunten.

Het voorstel van beroeper komt neer op het opleggen van een immissie-norm. In de milieuvergunningsvoorwaarden worden geen immissie-normen opgelegd; enkel wanneer de immissie-norm zou worden overschreden worden strengere emissie-normen opgelegd. Uit metingen uitgevoerd ter plaatse, door VZW LOVAP, Technische Schoolstraat 5 te B-2440 Geel, blijkt dat het gehalte aan styreen in de omgevingslucht, gemeten op ca. 0,5 m hoogte, kleiner is dan 0,1 mg/m³. Volgens de 'Air Quality Guidelines for Europe' van de WHO uitgave 1987 p. 124 is een styreenconcentratie lager dan 0,8 mg/m³ als ongevaarlijk te beschouwen. De MAC-waarde (dit is de gemiddelde concentratie tijdens de werktijd waarboven het niet langer mogelijk is te waarborgen dat een normaal-gezond persoon geen letsel ondervindt wanneer hij acht uur per dag gedurende zijn loopbaan daaraan is blootgesteld) voor styreen bedraagt 420 mg/m³, het is gebruikelijk 1/100 van deze waarde als ongevaarlijk voor de mens en de omgeving te beschouwen, dus 4,2 mg/m³. Uit voorgaande volgt dat het niet nodig is de van toepassing zijnde emissie-grenswaarden te verstrengen, en tevens dat, met de huidige kennis van zaken, het voorstel van beroeper onrealistisch is";

dat in het bestreden besluit het standpunt van het bestuur milieuvergunningen wordt overgenomen zoals blijkt uit volgende overweging :

"Overwegende dat beroeper in ondergeschikte orde ook voorstelt een immissie-norm (max. styreenaf-scheiding van $0,02 \text{ mg/m}^3$ op de perceelsgrens) te voorzien voor styreen-reukhinder; dat volgens de WHO een concentratie van $0,8 \text{ mg/m}^3$ styreen in de omgevingslucht, als ongevaarlijk wordt beschouwd; dat de MAC-waarde van styreen 420 mg/m^3 bedraagt; dat het gebruikelijk is één honderdste van deze waarde als immissie-grenswaarde te beschouwen; dat volgens metingen uitgevoerd door VZW LOVAP, het gehalte aan styreen kleiner is dan $0,1 \text{ mg/m}^3$ (gemeten op een $0,5 \text{ m}$ hoogte op ca. 15 m van de bedrijfshal in de richting van de eigendom van beroeper); dat bijgevolg blijkt dat er geen redenen zijn om strengere emissie-normen op te leggen";

3.5.4.3. Overwegende dat uit het voorgaande blijkt dat het voorstel van verzoeker door de beroepsinstantie ernstig werd onderzocht op basis van metingen en een vergelijking van die metingen met de gehanteerde normen en dat dit onderzoek heeft uitgewezen dat de gemeten styreenemissies afkomstig uit de inrichting zich ruim onder de door haar gehanteerde emissienormen situeerden en dat het voorstel van verzoeker bij de bestaande stand van de techniek onrealistisch was; dat de verwerende partij dan ook geen onzorgvuldigheid, noch onredelijkheid kan worden aangewreven door aan de exploitant niet nog strengere emissienormen op te leggen; dat, daarenboven, uit geen enkel van de uitgebrachte adviezen kan worden afgeleid dat de styreengeurhinder van de inrichting bovenmatig was en dat strengere emissienormen zich opdrongen; dat daarbij nog komt dat de betrokken inrichting volgens het gewestplan Turnhout, goedgekeurd bij koninklijk besluit van 30 september 1997, is gelegen in een gebied voor milieubelastende industrieën, dus op een plaats waar zij in principe planologisch thuishoort en waar in principe voor milieuhinder van de aldaar gevestigde inrichtingen een hogere tolerantiedrempel geldt; dat het middel niet gegrond is,

B E S L U I T :

Artikel 1.

De beide beroepen worden verworpen.

Artikel 2.

De kosten van de beroepen, bepaald op achtduizend frank, komen ten laste van verzoeker.

De kosten van de tussenkomsten, bepaald op zesduizend frank, komen ten laste van de tussenkomende partij.

Aldus te Brussel uitgesproken in openbare terechtzitting, op twee december 1900 negenennegentig, door de VIIe kamer, die was samengesteld uit :

Mevr.	M.-R. BRACKE,	kamervoorzitter,
de HH.	R. STEVENS,	staatsraad,
	D. MOONS,	staatsraad,
Mevr.	A. WIJNANTS,	griffier.

De griffier,

De voorzitter,

A. WIJNANTS.

M.-R. BRACKE.